

Rekenkamer Ommen

Jaarverslag 2023

&

Onderzoeksprogramma 2024

Rekenkamer Ommen 7 februari 2024

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Werkzaamheden van de Rekenkamer in 2023	4
2.1 Nieuwe Rekenkamerleden	
2.2 Onderzoek naar de rol van de raad bij de ontwikkeling van de organisatie	
2.3 Onderzoek naar de aanpak van ondermijning door een weerbare gemeente Ommen	
2.4 Procesoverzicht	
3. Overzicht kosten 2023.....	6
4. Onderzoeksprogramma en begroting 2024	7

REKENKAMER OMMEN JAARVERSLAG 2023

1. Inleiding

De Rekenkamer Ommen ondersteunt de gemeenteraad in haar kaderstellende en controlerende taken. De Rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur.

In de praktijk doet de Rekenkamer onderzoek naar (een van) deze 3 thema's aan de hand van de volgende vragen:

1. Heeft het gemeentebestuur (college en raad) bereikt wat ze wilde bereiken?
2. Heeft het gemeentebestuur gedaan wat het zou doen?
3. Heeft dit gekost wat het mocht kosten en zijn daarbij de (vastgelegde) regels en afspraken nageleefd?

De Rekenkamer kan dus kijken naar

- de manier waarop het beleid is voorbereid en geformuleerd,
- de manier waarop het is uitgevoerd,
- de aansluiting tussen beleid en uitvoering: is de uitvoering in lijn met wat het bestuur zich had voorgenomen en zijn de ambities wel realistisch gelet op de 'spankracht' van de uitvoering,
- het lerend vermogen van het bestuur: evalueert het bestuur en trekt het bestuur lessen en neemt het op basis daarvan adequate maatregelen.

De gemeenteraad van Ommen heeft een onafhankelijke Rekenkamer, die bestaat uit externe, niet uit de raad gekozen leden. Een onafhankelijke Rekenkamer is een belangrijk instrument voor de raad om zich een oordeel te vormen over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beleid. Goede controle en toezicht van de gemeenteraad op het bestuur en de beleidsuitvoering door burgemeester en wethouders is een essentieel onderdeel van het democratisch functioneren van een gemeente. Met de uit de onderzoeken getrokken conclusies en hierop gebaseerde aanbevelingen voor verbeteringen, heeft de gemeenteraad een instrument – naast andere – om zijn controlerende taak tegenover het college van burgemeester en wethouders adequaat uit te oefenen.

De onafhankelijkheid van de Rekenkamer geeft dat zij zelfstandig haar onderzoeksagenda, werkwijze, vormgeving en presentatie van haar bevindingen bepaalt. Voor de leden van de Rekenkamer betekent die onafhankelijkheid en de positionering van de Rekenkamer ten opzichte van de raad dat een goed bestuurlijk gevoel en inlevingsvermogen in de positie van de raad en het college van burgemeester en wethouders vereist is. Op die manier kan elk bestuursorgaan zijn eigen specifieke rol in het openbaar bestuur adequaat vervullen.

De leden van de Rekenkamer in 2023 zijn:

Frans Willeme, voorzitter, tot 28 september 2023, Ronald Paping, voorzitter, Ilya Jacobs, lid en Paul Hartholt, lid. Alle drie met ingang van 28 september 2023

De Rekenkamer wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris, Bregien Goosselink.

2. Werkzaamheden van de Rekenkamer in 2023

2.1 2 Nieuwe Rekenkamerleden

Bij haar aantreden in 2013 zijn alle Rekenkamercommissieleden voor drie jaar benoemd met de mogelijkheid van verlenging met drie jaar. Van die verlenging hebben alle drie de leden gebruik gemaakt. Daarna is besloten dat niet alle drie de leden gelijktijdig aftreden, maar dit trapsgewijze gaan doen. Dit om te voorkomen dat in de afgelopen jaren opgebouwde ervaring en deskundigheid verloren gaat.

Op 28 september 2023 is onze voorzitter Frans Willeme als laatste gestopt met zijn werkzaamheden voor de Rekenkamer. Wij bedanken Frans hierbij nogmaals voor al zijn inzet en de plezierige samenwerking in de afgelopen 10 jaar voor de Rekenkamer Ommen.

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Voor de Rekenkamer Ommen heeft dit geen grote consequenties omdat de Rekenkamercommissie altijd 3 onafhankelijke leden heeft gehad.

Er is onderzocht of er een eigen onafhankelijke Rekenkamer, een gezamenlijke (regionale) Rekenkamer of een Rekenkamer met een directeursmodel zou moeten komen. De gemeenteraad heeft besloten een eigen Rekenkamer in te stellen.

Op 28 september zijn er drie nieuwe leden benoemd: Ronald Paping, voorzitter en twee leden: Ilja Jacobs en Paul Hartholt.

Hiermee voldoet de rekenkamer aan de voorwaarde dat er voor 1 januari 2024 er een onafhankelijk functionerende Rekenkamer moet zijn.

2.3 Onderzoek naar de invloed van de raad bij de organisatieontwikkeling.

Op 14 september 2023 is het onderzoek naar de invloed van de raad bij de organisatieontwikkeling in de raadscommissie gepresenteerd. Alle fracties waren content met dit onderzoeksrapport.

Het rapport bevat een verslag van onderzoek naar de rol van de raad bij de ontvlechting van de Bestuursdienst Ommen Hardenberg (BOH) in 2017-2018 en bij de opzet van de regie-netwerk gemeente Ommen 4.0 in 2018. Op grond van ervaringen uit het verleden en met kennis en inzicht van regiegemeenten en gemeenten die opereren in netwerken is nagegaan op welke wijze de raad optimaal kan worden betrokken bij de ontwikkeling van Ommen de komende jaren. De huidige situatie waarbij Ommen nog veel uitvoeringstaken heeft ondergebracht bij de gemeente Hardenberg komt vanaf 2025 ten einde. Het doel van het onderzoek is de gemeenteraad te adviseren over zijn rol bij uitbesteding van gemeentelijke taken en samenwerkingsverbanden van de gemeente Ommen in het kader van de constructie van regie-netwerk gemeente. Het onderzoek is in 2022 en 2023 uitgevoerd door KplusV.

Op 28 september 2023 is het onderzoeksrapport in de raad behandeld. Er is een amendement ingediend over de aanbevelingen. De gemeenteraad heeft besloten in te stemmen met de conclusies en kennis te nemen van de aanbevelingen en hierover in gesprek te gaan met het college.

2.4 Onderzoek naar de aanpak van ondermijning door een weerbare gemeente Ommen

De rekenkamer heeft op 17 mei 2023 een overleg gehad met het Presidium om te spreken over het volgende onderzoeksthema.

Er lagen drie thema's ter bespreking voor. Het Presidium had niet een gedeeld voorkeur voor één thema. De Rekenkamer heeft besloten onderzoek te doen naar de aanpak van ondermijning door een weerbare gemeente Ommen. De reden voor dit onderzoeksthema is het feit dat de gemeente Ommen een groot buitengebied heeft en veel vakantieparken. Zowel een groot buitengebied als vakantieparken bieden kansen voor ondermijning.

Besloten is te starten met dit onderzoek op het moment dat de nieuwe Rekenkamer geïnstalleerd is. Op 28 september 2023 is gestart met het onderzoek.

2.4 Activiteiten in 2023

In chronologische tijdsvolgorde zijn er de volgende contactmomenten geweest met de gemeenteraad.

23 maart: eerste bevindingen onderzoek in de raadscommissie

17 mei: vergadering met het Presidium over mogelijke onderzoeksonderwerpen en stand van zaken

14 september: raadscommissievergadering waarin het onderzoek naar de rol van de raad bij de organisatieontwikkeling is gepresenteerd

28 september: behandeling in de raad van het onderzoeksrapport de rol van de raad bij de organisatieontwikkeling en vaststelling verordening op de Rekenkamer

28 september: ontslag verleend aan de voorzitter Frans Willeme en benoeming van drie nieuwe Rekenkamerleden: Ronald Paping, Ilja Jacobs en Paul Hartholt

7 december: brief aan de gemeenteraad waarin wordt meegedeeld dat is gekozen voor het onderwerp de aanpak van ondermijning door een weerbare gemeente Ommen

De onderzoeksrapporten zijn te vinden op de website van de Rekenkamer Ommen.
<https://www.ommen.nl/bestuur-organisatie/rekenkamer>

3. Overzicht kosten 2023 Rekenkamercommissie Ommen

Vacaturekosten	€ 1.809,00
Onderzoekskosten	€ 15.120,00
Contributie NVR	€ 285,00
Presentiegelden	€ 11.800,00
Representatiekosten	€ 641,90
Reiskosten voorzitter, leden	€ 1.738,00
Totaal uitgegeven	€ 31.393,90
Beschikbare budget	€ 35.500,-
Overschot 2023	€ 4.106,10,

4. Onderzoeksprogramma 2024

Onderzoek naar de aanpak van ondermijning door een weerbare gemeente Ommen

Na de installatie van de nieuwe Rekenkamer is gestart met het onderzoek naar de aanpak van ondermijning door een weerbare gemeente Ommen. Onderzoeksbureau Pro Facto gaat het onderzoek uitvoeren. In de eerste helft van 2024 is er documentonderzoek en zullen de interviews plaatsvinden. Wij verwachten rond de zomer het onderzoeksrapport te kunnen presenteren aan de raadscommissie.

Wat staat er verder op de planning.

Op 29 februari 2024 vindt een overleg plaats met het Presidium over het volgende onderzoek en bespreken we de mogelijkheden voor een nieuwsbrief en/of een inspiratiebrief.

BEGROTING 2024

Beschikbare budget	€ 36.650,-	
Reiskosten Rekenkamercommissie		€ 1.800,00
Presentiegelden Rekenkamercommissie		€ 11.964,00
Onderzoek		€ 22.601,00
Contributie NVR		€ 285,00
Totaal		€ 36.650,00